

Posudek diplomové práce Bc. Bány Halčákové Prožívání pozitivních emocí u jedinců ve střední dospělosti

Diplomová práce Bc. Bány Halčákové se zabývá zajímavým a relativně méně probádaným tématem prožívání pozitivních emocí u jedinců ve střední dospělosti. Oproti mnohým jiným studiím, které se soustředí spíše na negativní aspekty tohoto životního období, ve smyslu krize středního věku, přináší autorka nový pohled na střední věk, zaměřený na identifikaci a pochopení pozitivních aspektů a zdrojů pozitivních emocí.

Práce má teoretickou a praktickou část. Teoretická část obsahuje přehled literatury týkající se středního věku a pozitivních i negativních emocí, které v tomto věku lidé prožívají. Probírá také potenciální zdroje těchto emocí, specifické pro dané období. V teoretické části autorka využívá úctyhodné množství literárních zdrojů a podává tak velmi kompletní přehled, ačkoli styl textu by mohl být o něco hutnější. Stručnější vyjádření by mohlo zdůraznit některé hlavní myšlenky a usnadnit čtenáři orientaci v textu. Dovolila bych si také namítnout, že rodičovství (ve smyslu nové životní role) či těhotenství není téma, které je specificky ve středním věku (natož pozdním středním věku) relevantním zdrojem emocí. Bylo by možná lepší se zaměřit v teoretické části na prožívání dospívání potomků rodiči. Za nepřesné rovněž považuji uvedení konceptů, jak je moudrost, emoční stabilita, důvěra, smysl pro humor atd. mezi emocemi, ačkoli jsou pro emoční prožívání jistě relevantní.

Praktická část je založena na kvalitativním výzkumu, který zkoumá zdroje pozitivních emocí u jedinců ve střední dospělosti. Výzkumná otázka je jasně definována, průběh výzkumu je dobře navržen, využívá kvalitativní metody, které jsou vhodné pro zkoumání subjektivního prožívání emocí. Práce zmiňuje, že data byla získána od 45 jedinců ve střední dospělosti, ale podrobnější informace ukazují, že jich v konci bylo 40.

Metodologický postup je v práci dobře popsán, autorka využila tematickou analýzu, která je vhodná pro tento typ kvalitativního výzkumu. Otevřené kódování a tematická analýza jsou přiměřeně zdůvodněny. Nepřesně je popsána konstrukce narativních rozhovorů. Kategorie vzkazy a spamy, ale i mnohé jiné, jsou popisovány jako témata, během rozhovoru měly ale pravděpodobně jinou funkci než otevřít určité téma. Nejspíše měly fungovat jako nějaké strategie, jak získat vzhled do prožívání respondentů. Na druhou stranu autorka jednotlivé otázky z rozhovorů blíže vysvětluje.

Práce byla postavena na výzkumných datech získaných od vedoucí práce doc. Poláčkové Šolcové. Samotná spolupráce s vedoucí práce ale vzbuzuje otázky. Autorka ji popisuje, jako kdyby spolupracovala s úředníkem zprostředkujícím zápůjčku dat. Je zmíněna pouhá jedna konzultace, která se zaměřuje právě na tuto zápůjčku.

Diskuze v práci je komplexní a dobře propojená s teoretickou částí. Autorka srovnává své výsledky s existující literaturou, podporuje řadou zajímavých teorií. Nicméně práci by velmi prospělo zestručnění. De facto se totiž celá velmi dlouhá interpretační pasáž objevuje dvakrát ve velmi podobné formě, jednou ve výsledcích a jednou v diskuzi. Ke zvážení je také, zda je nutné předkládat poměrně podrobný report životních situací každého jednotlivého participanta ze 40členného souboru participantů.

Diplomová práce Bc. Bány Halčákové je kvalitní a přínosná. Teorie ukazuje přehled o problematice, praktická část je metodologicky správně provedena a interpretace jsou pečlivě promyšlené. Práci doporučuji k obhajobě a navrhuji hodnocení výborně.

Jitka Lindová